

ΙΣΤΟΡΙΑ Ε' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Στα Βυζαντινά Χρόνια

**34. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος
προσπαθεί να σώσει την πρωτεύουσα**

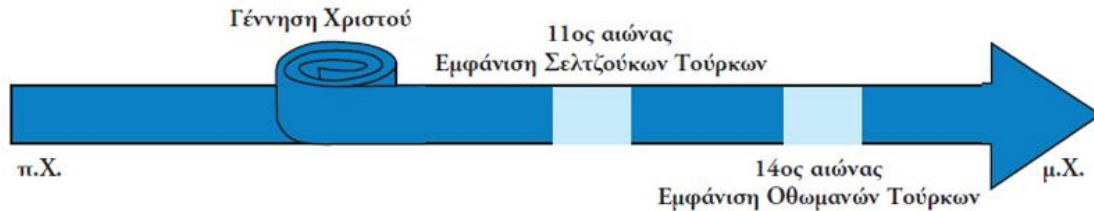
**Εγχειρίδιο για μαθητές, γονείς και
δασκάλους...**

Επιμέλεια: Ζαχαρένια Δρακάτου

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

34. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος προσπαθεί να σώσει την πρωτεύουσα

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος γίνεται αυτοκράτορας στην Πόλη. Όλοι τον δέχονται με ανακούφιση και στηρίζουν τις ελπίδες τους σ' αυτόν. Κι εκείνος κάνει ό,τι είναι δυνατό για τη διαφύλαξη και τη σωτηρία της.

Χρόνος: μέσα 15ου αι. μ.Χ.

Πρωταγωνιστές: Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ενωτικοί- ανθενωτικοί, Ιωάννης Ιουστινιάνης, Καθολικοί - Ορθόδοξοι, Μωάμεθ Β΄

Λέξεις-κλειδιά: νέος αυτοκράτορας, η στέψη του αυτοκράτορα, διαμάχη ενωτικών- ανθενωτικών, συνθήκη ειρήνης με τον Μουράτ Β, διπλή αλυσίδα στον Κεράτιο κόλπο, βοήθεια από τον Πάπα, βοήθεια από τις παροικίες των ξένων

Λεξικό:

Δεσπότης: ηγεμόνας, κυβερνήτης

παροικίες: κοινότητες ξένων στην Πόλη

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Το μάθημα με πλαгиότιτλους

34. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος προσπαθεί να σώσει την πρωτεύουσα

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος γίνεται αυτοκράτορας στην Πόλη. Όλοι τον δέχονται με ανακούφιση και στηρίζουν τις ελπίδες τους σ' αυτόν. Κι εκείνος κάνει ό,τι είναι δυνατό για τη διαφύλαξη και τη σωτηρία της.

Ο νέος
αυτοκράτορας

Κωνσταντίνος
Παλαιολόγος

Η είδηση της
εκλογής και η
στέψη του
αυτοκράτορα

Η προσδοκί-
ες των
Βυζαντινών

Οι αποφάσεις
του
Κωνσταντίνου
Παλαιολόγου

Ο αυτοκράτορας **Ιωάννης Η' Παλαιολόγος** πέθανε το **1448**, πριν ολοκληρώσει την προσπάθειά του για την ένωση των εκκλησιών, αφήνοντας το θέμα αυτό σε εκκρεμότητα και το λαό σε αναταραχή. Οι άρχοντες και ο λαός της Πόλης διάλεξαν για νέο αυτοκράτορα τον αδελφό του **Κωνσταντίνο**, Δεσπότη¹, ως τότε, του Μιστρά. Τα χρόνια που κυβέρνησε εκεί διακρινόταν ως καλός στρατιωτικός, δίκαιος κυβερνήτης, σεβαστός και αγαπητός άρχοντας.

Την είδηση της εκλογής του έφερε στο νέο αυτοκράτορα, που βρισκόταν στο Μιστρά, ένα γρήγορο καράβι, μαζί με τις ευχές και τις ελπίδες όλων.

Ο Κωνσταντίνος δέχτηκε την πρόταση των Βυζαντινών και στέφθηκε αυτοκράτορας από τον επίσκοπο του Μιστρά με μια απλή τελετή στη μητρόπολη της μικρής πολιτείας του Μοριά. Ύστερα χωρίς καθυστέρηση και με το ίδιο πλοίο ξεκίνησε για την Πόλη.

Στην Κωνσταντινούπολη έγινε δεκτός από το λαό με αγάπη και πολλές προσδοκίες. Όλοι πίστευαν ότι αυτός μόνο μπορούσε να ενώσει τους διχασμένους Βυζαντινούς και να σώσει την πόλη από τους κινδύνους που την απειλούσαν. Ο **Κωνσταντίνος** όμως γνώριζε καλά τις δυσκολίες που τον περίμεναν και αποφάσισε να τις αντιμετωπίσει. Γι' αυτό, μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του:

- Έστειλε πρεσβευτές στο σουλτάνο Μουράτ Β' και πρότεινε συνθήκη ειρήνης ανάμεσά τους. Ο Μουράτ αναγνώρισε το νέο αυτοκράτορα και συμφώνησε για την ειρήνη που του ζήτησε.
- Πήρε για συνεργάτες του ανθρώπους **ενωτικούς** και **ανθενωτικούς**, για να συμφιλιώσει τις δυο αντιμαχόμενες παρατάξεις. Προσπάθησε να τους πείσει να μονοιάσουν και να συνεργαστούν για την ενότητα της χριστιανοσύνης, αλλά και για τη σωτηρία της Κωνσταντινούπολης και της αυτοκρατορίας.
- Οργάνωσε και εξόπλισε τη μικρή φρουρά της Πόλης, συντήρησε τα καράβια του στόλου κι ασφάλισε την είσοδο του Κεράτιου κόλπου με διπλή χοντρή αλυσίδα, εμποδίζοντας την είσοδο εχθρικών πλοίων σ' αυτόν.
- Επικοινωνήσε με τον Πάπα και ζήτησε τη βοήθεια που αυτός είχε υποσχεθεί στον αδελφό του. Του πρότεινε ακόμη να στείλει καθολικούς ιερωμένους του στην Πόλη, για

Το πλοίο της καλής είδησης

«Γαλέρα μου, όρτσα τα πανιά
πέτα στη χώρα του Μοριά
με την ψυχή μας όλη,
να πας στον άξιο βασιλιά
κορόνα και χρυσά κλειδιά,
που του χαρίζει η Πόλη.

Και να του πεις να μην αργεί,
-χαρά κι έλπιδα μας κρυφή-,
τι γύρω έχει μαυρίσει
ο ουρανός, και είναι καιρός
να φτερουγίσει χρυσαϊτός
του ίσκιους να σκορπίσει».

Από το περιοδικό
Διάπλασις των Παίδων

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Το Βυζάντιο παρακμάζει και υποκύπτει σε κατακτητές

ΣΤ

για να **συλλειτουργήσουν** στην Αγία Σοφία με κληρικούς της ορθόδοξης εκκλησίας.

- Κάλεσε, τέλος, τις παροικίες² των ξένων, που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη, να βοηθήσουν με χρήματα και μάχιμους άνδρες την επισκευή των τειχών και την οργάνωση της άμυνας της Πόλης, φροντίζοντας έτσι και για τη δική τους ασφάλεια.

Η βοήθεια από τον Πάπα και τη Δύση δεν ήρθε. Οι Βενετοί της Πόλης έδωσαν πλοία, μαχητές και τεχνίτες για τη συντήρηση του στόλου. Οι Γενουάτες έθεσαν στη διάθεση του αυτοκράτορα εφτακόσιους μαχητές και τον ονομαστό στρατιωτικό **Ιωάννη Ιουστινιάνη**. Και ο Κωνσταντίνος ανέθεσε σ' αυτόν τη συντήρηση των τειχών και την άμυνα της Πόλης. Κοντά τους βρέθηκαν ακόμη πολλοί εθελοντές, Έλληνες και ξένοι. Παρόλα αυτά όμως, το σύνολο των μάχιμων υπερασπιστών δεν ξεπερνούσε τις δέκα χιλιάδες άνδρες.

Στο πρώτο διάστημα της βασιλείας του Κωνσταντίνου ηρέμησαν και οι διαμάχες ανάμεσα στους ενωπικούς και τους ανθενωπικούς. Αναζωπυρώθηκαν όμως από την παρουσία **Καθολικών** ιερωμένων στην κοινή λειτουργία με **Ορθόδοξους**, που έγινε στην Αγία Σοφία (1452).

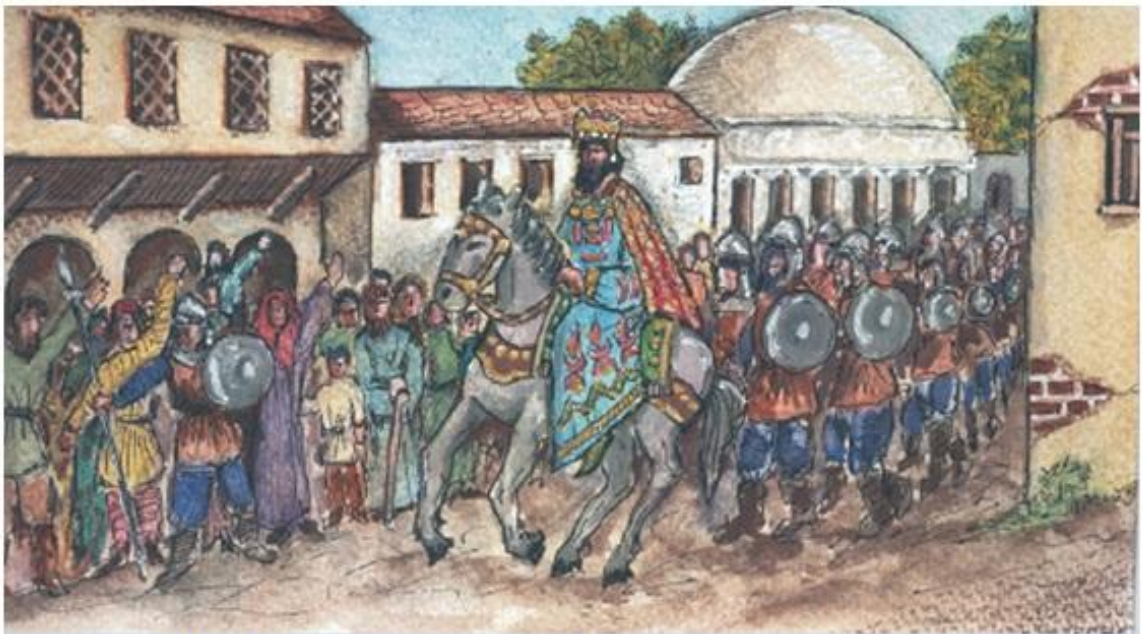
Οι εσωτερικές αυτές διαμάχες των Βυζαντινών γίνονταν γνωστές στους Τούρκους και διευκόλυναν τα σχέδιά τους για την Άλωση της Πόλης. Μετά το θάνατο του Μουράτ Β' (1451), μάλιστα, ο γιος του και νέος σουλτάνος **Μωάμεθ Β'**, 21 χρόνων τότε, έλεγε ότι: «τελευταία επιθυμία κι εντολή του πατέρα του ήταν να κυριέψει αυτός την Πόλη».

- Γιατί άραγε οι Βυζαντινοί διάλεξαν τον Κωνσταντίνο για αυτοκράτορα;
- Τι έκανε τους Βυζαντινούς διστακτικούς απέναντι στους Λατίνους;
- Ήταν αυτές οι ώρες κατάλληλες για διγασμούς και διαμάχες ανάμεσα στους Βυζαντινούς;

Η βοήθεια από τις παροικίες των ξένων

Η αναζωπύρωση της διαμάχης

Ο νέος σουλτάνος και η επιθυμία του

2. Οι κάτοικοι της Πόλης υποδέχτηκαν με ενθουσιασμό το νέο αυτοκράτορα.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!